

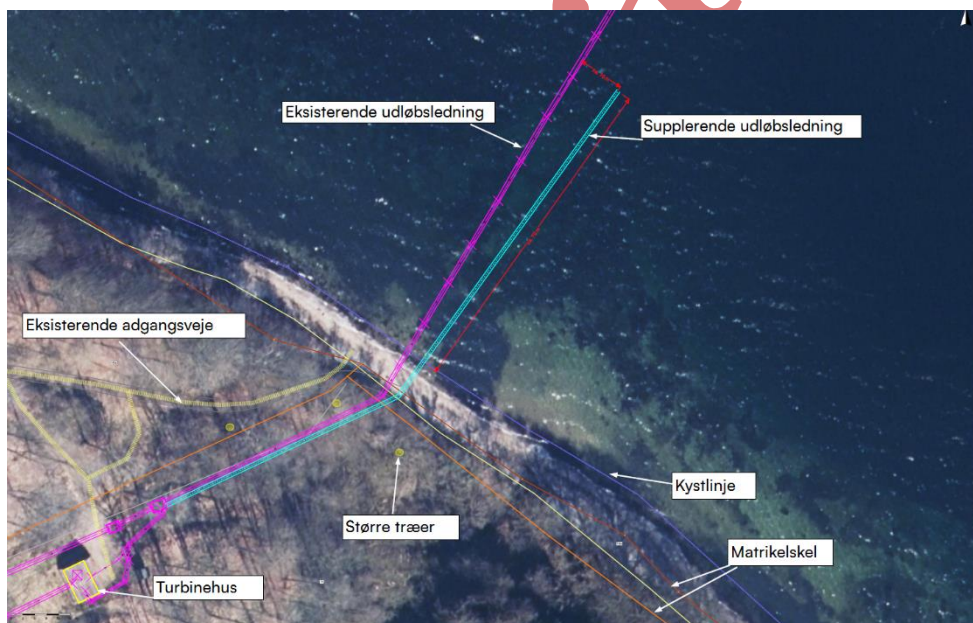
BlueKolding Spildevand A/S
Kolding Åpark 3
6000 Kolding

Sendt pr. mail til:
kontakt@bluekolding.dk
inwj@bluekolding.dk

Kystdirektoratet
Kystzoneforvaltningen
J.nr. 2025 - 4537
Ref. juels
Den [DATO]

Tilladelse til etablering af supplerende udløbsledning ved matr. 7b, Sdr. Stenderup By, Sdr. Stenderup og 145a Sdr. Stenderup By, Sdr. Stenderup, Kolding kommune

Kystdirektoratet meddeler hermed tilladelse til etablering af supplerende udløbsledning ved 7b, Sdr. Stenderup By, Sdr. Stenderup og 145a Sdr. Stenderup By, Sdr. Stenderup, Kolding kommune jf. kystbeskyttelseslovens § 16 a (LBK nr 245 af 28/02/2025), samt tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25 (LBK nr 4 af 03/01/2023) på de vilkår, som fremgår af afgørelsen.

Figur 1: Oversigtskort over det samlede hovedprojekt

Kystdirektoratet finder, at sagens samlede materiale, herunder den udarbejdede miljøkonsekvensrapport ("Miljøkonsekvensvurdering for ny supplerende spildevandsledning til udledning af rensset spildevand til Lillebælt") indeholdende et kapitel om Natura 2000-forhold, belyser projektets miljømæssige konsekvenser tilstrækkeligt til, at der på baggrund heraf kan træffes afgørelse om godkendelse af projektet efter § 16 a, stk. 1, nr. 2 i kystbeskyttelsesloven.

En tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 16 a erstatter en tilladelse § 25 i miljøvurderingsloven (LBK nr 4 af 03/01/2023 ændret ved LOV nr 449 af

20/05/2025). Dette følger af § 15, stk. 4, i miljøvurderingsloven og § 10, nr. 6, i miljøvurderingsbekendtgørelsen (BEK nr 1608 af 09/12/2024).

Der træffes endvidere afgørelse efter § 3, stk. 1 og § 4, stk. 1, i bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet (BEK nr 654 af 19/05/2020), også kaldet kysthabitatbekendtgørelsen. Kystdirektoratet har i den forbindelse vurderet, at projektet ikke vil medføre væsentlig påvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura-2000 område nr. 112 "Lillebælt".

I denne afgørelse omfatter "projektet" Kystdirektoratets del af det samlede projekt,

Tilladelsen meddeles på baggrund af BlueKolding Spildevand A/S fremlagte miljøkonsekvensrapport samt det udarbejdet høringsnotat/hvidbog.

Det er en forudsætning for denne tilladelse, at BlueKolding Spildevand A/S udfører projektet inden for de fysiske og miljømæssige rammer og forudsætninger, der fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Herunder skal vilkårene i nærværende tilladelse overholdes.

På vegne af Kystdirektoratet,

Julie Elisa Ancker

Indhold

Baggrund for projektet	4
Offentlig høring	4
Vilkår for tilladelsen	4
Begrundede konklusion for afgørelsen.....	6
Sedimentspredning.....	7
Sejladsforhold og -sikkerhed	8
Natura 2000 og bilag IV arter	9
Vandplanlægning	15
Havstrategi	19
Kumulativ vurdering af det samlede projekt.....	21
Projektbeskrivelse	21
Miljøvurderingsprocessen	23
Indkomne bemærkninger, samt vurdering, i forbindelse med 2. offentlighedsfase	24
Lovgrundlag	24
Klagevejledning	25
Bilag 1: Længdeprofil og tværprofiler af udløbsledning.....	28
Bilag 2: Udpegningsgrundlag for N112: "Lillebælt"	29

Baggrund for projektet

Den eksisterende udløbsledning til rensed spildevand blev etableret i slutningen af 1970'erne og har udløb i Lillebælt nord for Sdr. Stenderup. Formålet med at etablere en supplerende udløbsledning til Lillebælt er at opnå en bedre forsyningssikkerhed for afledning af rensed spildevand nu og i fremtiden.

Den eksisterende udløbsledning vil efter en gennemførsel af projektet stadig udlede langt størstedelen af det rensede spildevand til Lillebælt. Den supplerende udløbsledning træder i anvendelse under spidsbelastninger, som vil forekomme i ca. 2 % af tiden hen over et år. Dermed vil der fremadrettet udledes i gennemsnit ca. 90.000 m³ rensed spildevand pr. år via den nye, supplerende udløbsledning.

Kort beskrivelse af det samlede miljøvurderede projekt

Den nye udløbsledning etableres med start i det eksisterende nedre udluftningsbygværk, nedgraves gennem skoven og på tværs af stranden og nedgraves i havbunden. Den samlede længde på den nye udløbsledning bliver 140 m. Afstanden imellem den nye og den eksisterende ledning bliver 1-2 m på land og ca. 10 m på havstrækningen. Den eksisterende udløbsledning ligger ca. 150 m fra kysten og på 30 meters dybde.

Kystdirektoratet er myndighed for den del af projektet, der ligger på søterritoriet. På søterritoriet nedgraves den supplerende udløbsledning med udløb ca. 70 m fra kysten på omkring 10 m dybde. Omkring udløbsbygværket lægges sten til sikring mod erosion. Udløbsbygværket placeres i ca. 10 meters dybde og 70 meter fra kystlinjen. Ledningen er en ø1000 mm PEH ledning.

Kolding Kommune er myndighed for den del af projektet, som etableres på land.

Offentlig høring

Projektet har været i 1. offentlighedsfase i perioden 15. juni 2023 – 12. juni 2023.

2. offentlighedsfase har fundet sted i perioden [dato] til den [dato]. I forbindelse med 2. offentlighedsfase er der indkommet [antal] høringssvar.

Høringssvarene er samlet i et høringsnotat, hvor Kolding Kommune og Kystdirektoratets bemærkninger også fremgår.

Vilkår for tilladelsen

BlueKolding Spildevand A/S skal udføre projektet inden for de fysiske og miljømæssige rammer og forudsætninger, som fremgår af miljøkonsekvensrapporten og det udarbejdede høringsnotat. Projektet skal desuden overholde den til enhver tid gældende øvrige lovgivning.

Herudover skal BlueKolding Spildevand A/S udføre projektet i overensstemmelse med følgende vilkår:

1. Projektet skal udføres i overensstemmelse med det ansøgte og miljøvurderet, som er beskrevet i bl.a. kapitel 2.3 i miljøkonsekvensrapporten af projektet dateret **den [dato]**.
2. Der må ikke uden Kystdirektoratets tilladelse foretages udvidelser eller ændringer af projektet eller anlægsmetoderne, som er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.
3. Tilladelsen bortfalder, hvis anlægsarbejdet ikke er påbegyndt inden for 3 år fra denne tilladelses udstedelse, eller hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Tilladelsen bortfalder endvidere, hvis anlægsarbejdet ikke er afsluttet indenfor 8 år fra udstedelsen af denne tilladelse.
4. Samtidig med at anlægsarbejdet afsluttes, skal Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Beredskabsstyrelsen - Sikre Farvande (sifa@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) underrettes herom. Snarest herefter skal samme myndigheder tilsendes en færdigmelding, som dokumenterer at projektet er udført i overensstemmelse med tilladelsen.
5. Anlæggets ejer forpligter sig til at vedligeholde anlægget i god og forsvarlig stand.
6. Denne tilladelse til at etablere anlæggene og de opførte anlæg må ikke uden tilladelse fra Kystdirektoratet overdrages til andre.
7. Anlægget eller dele heraf kan af Kystdirektoratet kræves fjernet, for ejers regning, såfremt:
 - anlægget ikke længere anvendes som ansøgt.
 - anlægget ikke vedligeholdes eller de ødelægges og ikke straks genetableres, eller
 - vilkår for tilladelsen ikke opfyldes eller overholdes.Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Beredskabsstyrelsen - Sikre Farvande (sifa@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) skal underrettes umiddelbart efter anlæggets permanente fjernelse. I forbindelse med en fjernelse af anlægget skal området bringes i en stand så tæt på de forhold, som eksisterede inden anlæggets etablering, som muligt. Der skal tilsendes Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Beredskabsstyrelsen - Sikre Farvande (sifa@dma.dk) (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) dokumentation for reetableringen.

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på, at tilladelsen fortabes, hvis nogle af de for tilladelsen fastsatte vilkår ikke måtte blive opfyldt.

Tilladelsen fritager ikke BlueKolding Spildevand A/S for pligt til at opnå tilladelser og godkendelser, der måtte være nødvendige for gennemførelse af projektet i henhold til anden lovgivning.

Tilladelsen erstatter ikke privatretlige aftaler med fysiske og juridiske personer, som kan være berørt af projektet, ligesom den ikke fritager ejeren af projektet for et, i forbindelse med projektets tilstedeværelse eller etablering, opstået civilretligt ansvar.

Tilladelsen indeholder ikke en garanti for den projekterede konstruktions sikkerhed eller stabilitet.

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på bekendtgørelse nr. 1229 af 03/10/2023 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande.

Begrundede konklusion for afgørelsen

Kystdirektoratet har vurderet, at der kan gives tilladelse til det ansøgte projekt med den begrundelse, at der ikke synes at være væsentlige hensyn, der taler imod projektet.

Kystdirektoratet har ved afgørelsen lagt vægt på, at der er udarbejdet en miljøkonsekvensrapport for projektet, og at det heraf fremgår, at projektet ikke vil medføre væsentlige negative miljøpåvirkninger.

Kystdirektoratet vurderer derfor, at der kan meddeles tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 16 a til etablering af en supplerende spildevandsledning. Kystdirektoratet bemærker, at tilladelsen efter kystbeskyttelseslovens § 16 a også erstatter en tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven.

Kystdirektoratet har ved afgørelsen om at meddele tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 16 a, lagt afgørende vægt på, at det er oplyst, at der er behov for en supplerende spildevandsledning, som kan aflaste den eksisterende spildevandsledning under spidsbelastninger, og at nødoverløb af rensset spildevand på terræn undgås.

BlueKolding Spildevand A/S har udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, indeholdende et kapitel omkring Natura 2000-forhold, for projektet. Af rapporten fremgår det, at det ansøgte projekt samlet set, efter BlueKolding Spildevand A/S' vurdering, ikke vil medføre væsentlige negative påvirkninger på miljøet i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Kystdirektoratet har gennemgået miljøkonsekvensrapporten for projektet og fundet, at rapporten mv. opfylder kravene i § 20 i miljøvurderingsloven, og at oplysningerne i rapporten mv., som er væsentlige for afgørelsen, er korrekte.

Kystdirektoratet skal bemærke, at alle rapportens vurderinger og begrundelser ikke gentages i denne afgørelse. Dette betyder ikke, at disse vurderinger og begrundelser ikke er tillagt vægt i forbindelse med Kystdirektoratets samlede vurdering i sagen.

I forbindelse med udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapporten er der beskrevet o-alternativet, hvor projektet ikke realiseres. Bygherre oplyser, at såfremt projektet ikke gennemføres vil det have en negativ miljømæssig påvirkning. Det rensede spildevand fra nødoverløbet vil fortsætte og løbe på jordoverfladen gennem skovbunden og gennem en naturbeskyttet mose. Nødoverløbene tilfører vand og næringsstoffer til mosen og skoven, hvilket på sigt forventes at påvirke mosens og skovens naturtilstand negativt. Derudover sker der overfladeerosion hvor det

rensedede spildevand løber, både i mosen og hen over stranden. Endelig er det ikke hensigtsmæssigt, at rensede spildevand løber på jordoverfladen i et skovområde, samt hen over stranden og ud i Lillebælt, som anvendes rekreativt.

Rapporten beskriver endvidere tre fravalgte alternativer. Det er undersøgt, hvorvidt der kan udledes rensede spildevand i nærheden af renseanlægget. Dette alternativ er dog forkastet, idet der ikke findes vandløb eller recipienter i nærheden af renseanlægget, hvor der alternativt kunne udlede rensede spildevand. Det andet alternativ er at etablere en rende/grøft fra det nedre bygværk til Lillebælt i stedet for en supplerende ledning. Dette vil dog have en større miljømæssig påvirkning på de naturbeskyttede områder på land pga. den drænende effekt af en rende. Et tredje alternativ er at etablere den supplerende spildevandsledning via styret underboring. Derved undgås gravearbejde på land og på søterritoriet. Anlægsarbejdet til dette alternativ er dog mere opfattende, da der skal transporteres mere materiel til skoven og placeres en stor borerig samt blande- og recirkulationsanlæg. Endvidere kræver det rydning af fredskov. Ved en styret underboring er der også en risiko for, at boremudder slipper ud ved såkaldte "blowouts". Særligt med en ledning af denne størrelse og med beskedent jorddække er der stor risiko for at boremudder slipper ud i mosen og/eller Lillebælt.

Ved afgørelsen har Kystdirektoratet endvidere vurderet, om der er kumulative påvirkninger fra andre projekter i området. Det er Kystdirektoratets vurdering, at der ikke vil forekomme væsentlige kumulative påvirkninger. Se nærmere begrundelse herfor under afsnit *Vurdering af kumulation med andre projekter*.

Kystdirektoratet har endvidere ved afgørelsen lagt vægt på, at projektet ikke strider mod havplanen.

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på, at tilladelsens vilkår 1 og 2 medfører, at projektet skal udføres om ansøgt og miljøvurderet, og at der ikke uden Kystdirektoratets tilladelse kan ændres på projektet.

Kystdirektoratet finder samlet set, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte projekt på baggrund af sagens samlede materiale og egne vurderinger. I det følgende redegøres for Kystdirektoratets væsentligste vurderinger i forhold til afgørelsen.

Kystdirektoratet har endvidere ved afgørelsen lagt vægt på, at ikke strider mod havplanen. Projektområdet er i havplanen udlagt til generel anvendelseszone. Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte projekt ikke er i strid med havplanen.

Sedimentspredning

Projektet forventes at medføre sedimentspredning i anlægsfasen i forbindelse med gravearbejde samt ved tilbagelægning af sediment over ledningen. Der er derfor udført en sedimentspredningsmodellering for at belyse de forøgede koncentrationer af suspenderet sediment i vandsøjlen og sedimentets udbredelse over tid. Input til modelberegningen har bl.a. været bathymetri, kornstørrelsesanalyser, anlægsperiodens varighed og anlægsmetode.

Resultaterne anvendes i væsentlighedsvurderingen og konsekvensvurderingen. Resultaterne anvendes bl.a. til at vurdere sedimentspredningens påvirkning på frigivelse af Miljøfremmede forurenede stoffer i sediment samt i vandfasen, den marine flora og fauna, herunder bilag IV-arten marsvin, fisk samt fugle.

Modelleringen viser, at der primært aflejres sediment uden for den udgravede rende på den del af traceet, der befinder sig længst ude i fjorden i hårbundsområderne. Den maksimale varighed af sedimentkoncentrationer på ca. 2 mg/l vil være 5 timer over hele graveperioden. Endvidere, at påvirkning af sedimentspredning er kortvarig (2-4 dage) og den fysiske forstyrrelse af havbunden er meget lokal (1.190 m²).

Ift. driftsfasen oplyses, at der ikke forventes at ske sedimentspredning i forbindelse med driften, da udløbsledningen vil blive dækket til, og havbunden genetableres således at den vil være tilbage til baseline. Yderligere fremgår det, at i tilfælde af reparation på udløbsledningen, kan der være behov for opgravning af dele af ledningen, dette vurderes dog at være i langt mindre grad end selve nedgravningen af ledningen. Det vurderes i miljøkonsekvensrapporten, at da der ikke vurderes at være en påvirkning som følge af nedgravningen i anlægsfasen, forventes der heller ikke at være en påvirkning på de forskellige miljøfaktorer fra en eventuel reparation.

Kystdirektoratet vurderer på baggrund af sagens samlede materiale og egne vurderinger, at etablering af en supplerende spildevandsledning, ikke vil medføre, at der sker en væsentlig påvirkning som følge af spredning af spildt sediment. Ved denne vurdering har vi lagt afgørende vægt på, at spild i forbindelse med anlægsarbejdet er begrænset og meget lokalt i nærheden af projektområdet. Kystdirektoratet vurderer endvidere, at projektet pga. den kortvarige anlægsfase, og hvor der ikke fjernes sediment fra kysten, ikke vil have en væsentlig påvirkning på kystmorfologien i området.

Sejladsforhold og -sikkerhed

Projektet omfatter etablering af en supplerende udløbsledning på søterritoriet. Derfor er det i miljøkonsekvensrapporten vurderet, om der er en risiko for, at projektets anlægsfase og driftsfasen medfører en forhøjet risiko for sejladssikkerheden til søs. Risikovurderingen er foretaget med udgangspunkt i bekendtgørelse nr. 1229 af 3. oktober 2023 om sejladssikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter i dansk farvand, på baggrund af en indledende screening, samt en udtalelse fra "Sikre Farvande".

Det er i rapporten undersøgt, at de nærmeste brofag, der kan gennemsejles findes ved "Den gamle Lillebæltsbro", som findes ca. 6 km nordøst for projektområdet via søvejen. Der er registreret en del skibstrafik af forskellig art i strædet mellem projektområdet og Fænø. Skibstrafikken består både af fragtskibe, fiskefartøjer, lystfiskerfartøjer, lystfartøjer, passagerskibe, tankskibe og enkelte højhastighedsskibe. Der er ikke registreret fyrlinjer og ankringsområder i nærheden af projektet.

Blue Kolding Spildevand A/S har foretaget en høring hos Beredskabsstyrelsen – Sikre Farvande, som vurderer, at projektområdet ikke er i nærheden af snævre løb, skibstrafikruter eller andet. Dog skal det undersøges, om sandbunkerne, der

kommer ifm. opgravningen kan være til fare for trafikken i området. I miljøkonsekvensrapporten er det efterfølgende vurderet, at pga. sandbunkernes lille størrelse og placering meget tæt på kysten, vil de ikke udgøre en fare for skibstrafikken.

Derudover fremgår det, at inden for projektområdet findes der ingen registrerede søkabler eller undersøiske rørledninger. I ledningsejerregisteret (LER), er det udelukkende Blue-Koldings eksisterende spildevandsledning, som fremgår indenfor en afstand på 200 m fra projektområdet. Ca. 1,5 km syd for projektområdet løber den undersøiske rørledning, Baltic Pibe.

I forhold til driftsfasen oplyses, at den nye spildevandsrørledning efter etableringen, blive anmeldt i efterretninger for Søfarende og kabelbekendtgørelsen træder i kraft, hvorved der vil gælde en sikkerhedszone på 200 meter på hver side af den nye rørledning. Projektet vurderes ikke til at forhøje risikoen for ulykker til søs i forhold til de eksisterende forhold. Samlet vurderes det derfor, at projektets driftsfase ikke forøger risikoen for ulykker, som kan forårsage katastrofer, som store oliespild.

Kystdirektoratet vurderer, på baggrund af sagens samlede materiale og egne vurderinger, at projektet ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning på sejladsikkerheden, hverken i anlægs- eller i driftsfasen. Kystdirektoratet har ved denne vurdering lagt afgørende vægt på, at projektområdet ligger kystnært og ikke nærheden af skibstrafikruter eller andet.

Natura 2000 og bilag IV arter

Natura 2000-områderne er udpeget jf. EU's naturbeskyttelsesdirektiver for at beskytte naturtyper samt plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU og for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle.

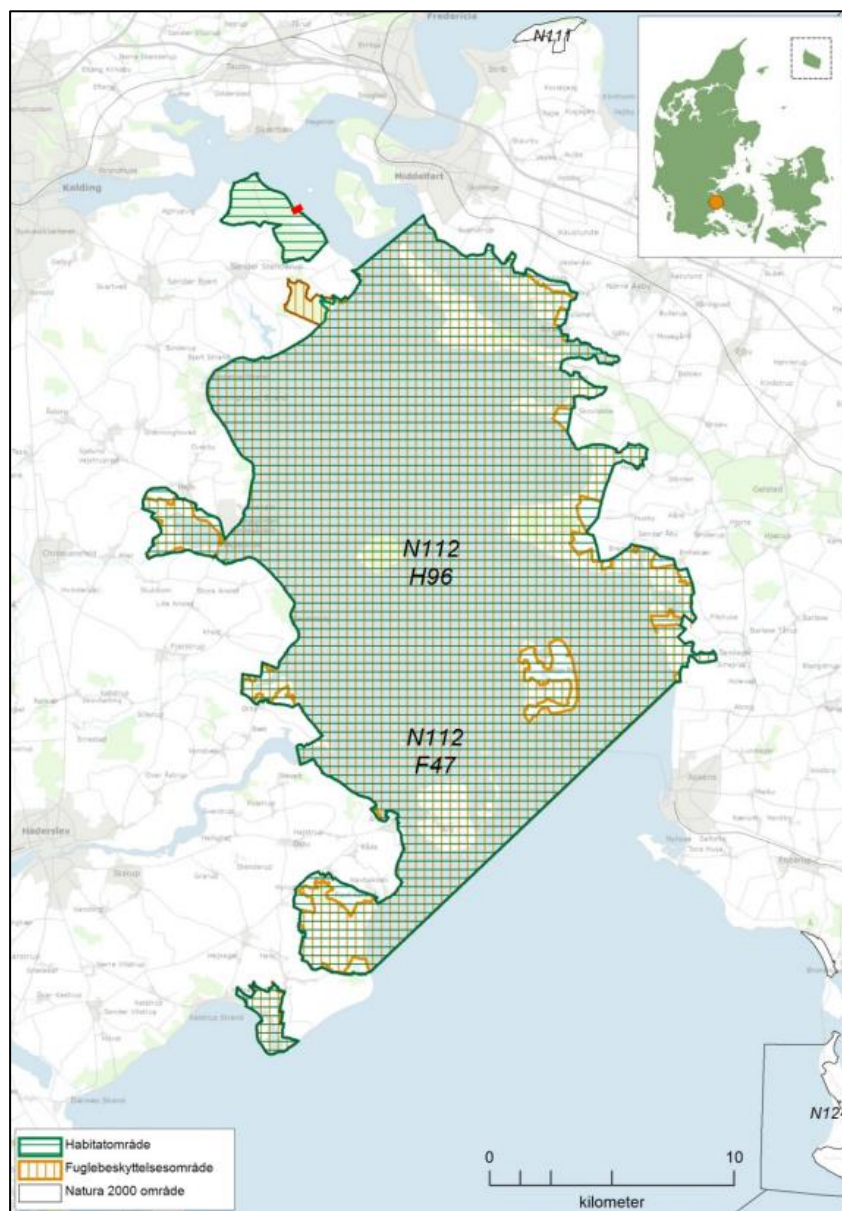
Kystdirektoratet skal, når der træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, vurdere om projektet kan påvirke internationale naturbeskyttelsesområder, herunder områdernes naturtyper og levesteder samt de arter, områderne er udpeget for at bevare. Kystdirektoratet skal videre vurdere, om projektet vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

I miljøkonsekvensrapporten er der blandt andet oplyst følgende:

"Projektet er beliggende i Natura 2000-området N112 Lillebælt. Dette Natura 2000-område består af habitatområdet H96 og fuglebeskyttelsesområdet F47, med et samlet areal på 36.093 ha, hvoraf de 28.410 ha består af hav og 373 ha er søer. Selve projektet med den nye supplerende udløbsledning er placeret i en del af habitatområdet H96 (landdelen af H96, ikke den marine del), mens fuglebeskyttelsesområdet F47 ikke er en del af det konkrete område, men dækker områder i Lillebælt mm. [...]. Den marine del af H96 er ligeledes ikke en del af det konkrete projekt, men ligger ca. 3,2 km fra projektområdet."

Det vil sige, at den del af projektet, som udføres på søterritoriet, vil finde sted i en afstand af ca. 3,2 km til den marine del af Natura 2000-område nr. 112 "Lillebælt", men direkte ude foran den terrestriske del af området (H96).

Projektområdets placering i forhold til Natura 2000-område nr. 112 "Lillebælt" er vist på figur 2.

Figur 2: Oversigtskort der viser placering af den supplerende udløbsledning (rød markering) i relation til relevant Natura 2000-område (N112).

Figur 3: Placering af udløbsledningen (rød prik) i forhold til den marine del af Natura 2000-området "Lillebælt"

Der er kendskab til flere særligt beskyttede arter (bilag IV arter) i eller i umiddelbar nærhed af projektområdet - marsvin, løvfrø samt flagermus generelt.

Som et led i udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapporten for det samlede projekt har BlueKolding Spildevand A/S foretaget en væsentligheds- og konsekvensvurdering, som er indeholdt i hhv. rapportens kapitler 7.4 og 7.5. Der er foretaget en konsekvensvurdering ift. de terrestriske naturtyper Bøg på muld (9130), Elle og askeskov (91E0) og Bøg på kristtorn (9120). Der er dermed ingen marine arter og naturtyper, der indgår i konsekvensvurderingen.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at de faglige vurderinger i miljøkonsekvensrapporten, for den del af projektet, som foregår på søterritoriet, er tilstrækkeligt underbyggede til at kunne udelukke en væsentlig påvirkning på udpegningsgrundlaget og det pågældende områdes integritet. Kystdirektoratet vurderer videre, at rapportens vurderinger er tilstrækkeligt underbyggede til at kunne udelukke beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV arter samt at projektet ikke vil medføre forsætligt drab af individer. Kystdirektoratet finder dermed, at rapporten på et tilstrækkeligt niveau har gjort rede for, at projektet, hverken i anlægsfasen eller i driftsfasen, ikke vil kunne medføre en væsentlig påvirkning på de habitatnaturtyper og arter, som området er udpeget for at beskytte, samt beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV arter eller medføre forsætligt drab af individer.

I det følgende har Kystdirektoratet foretaget egen vurdering i forhold til påvirkning af Natura 2000-området og bilag IV arter. Der foretages vurdering af påvirkninger på den del af projektet, som foregår på søterritoriet, mens der alene medtages vurdering af påvirkninger på landdelen af projektet under afsnittet "Kumulativ vurdering af det samlede projekt i Natura 2000". Kystdirektoratet har i forbindelse

med vurderingerne anvendt miljøkonsekvensrapporten samt egen viden og erfaringer. Der henvises til rapporten, samt generelt til Natura 2000-planen for området i forhold til bevaringsmålsætninger mv. Områdets udpegningsgrundlag er dog vedlagt afgørelsen som bilag 2.

Som nævnt vil projektet finde sted i en afstand af 3,2 km til den marine del af Natura 2000-området og dermed den marine del af habitatområdet nr. 96 (H96), samt fuglebeskyttelsesområde nr. 47 (F47).

Kystdirektoratet vurderer, på baggrund af sagens samlede materiale og egne vurderinger, at projektet ikke væsentligt vil påvirke de udpegede naturtyper og arter. Det vurderes videre, at projektet ikke vil være i strid med bevaringsmålsætningen for naturtyperne og arterne og dermed hindre gunstig bevaringsstatus.

Kystdirektoratet har ved denne vurdering lagt afgørende vægt på, at udpegede arter og naturtyper ikke vil blive påvirket grundet projektets omfang og karakter, samt afstanden (ca. 3,2 km) mellem projektområdet og de beskyttede områder, idet påvirkningerne fra projektet, herunder støj og sedimentspredning, ikke vil nå ud til disse områder. Det er i den forbindelse tillagt vægt, at sedimentspredningen fra projektet maksimalt vil strække sig i en afstand på ca. 15 m i sydlig retning for projektområdet, samt at anlægsarbejdet på søterritoriet vil være kortvarig, og vil vare 2-4 dage over en periode på en uge. Kystdirektoratet har videre lagt vægt på, at projektet ikke vil medføre støjgener, som ville kunne påvirke arterne, som marsvin, på udpegningsgrundlaget, samt at anlægsarbejdet består i nedgravning af en spildevandsledning, som ikke vil medføre øget sejlads til området.

Fugle generelt

Kystdirektoratet vurderer, på baggrund af sagens samlede materiale og egne vurderinger, at projektet ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af fugle uden for det udpeget fuglebeskyttelsesområde og trækfuglebestande generelt.

Kystdirektoratet har ved denne vurdering lagt afgørende vægt på, at fugle ikke vil blive påvirket væsentligt som følge af projektets udførelse, idet:

- sediment ophvirvling i forbindelse med projektet alene vil være midlertidig i forbindelse med gravearbejdet. Det er i den forbindelse tillagt vægt, at ansøger har oplyst at sedimentspredningen vil forekomme i 15 meters afstand i sydlig retning fra projektområdet.
- fugle er mobile, hvorfor eventuelle forstyrrelser vil medføre, at individer midlertidig vil flytte sig til andre uforstyrrede områder. Det er i den forbindelse tillagt vægt at anlægsarbejdet er kortvarigt og vil vare 2-4 dage over en periode på en uge.
- aktiviteterne, i anlægsfasen, ikke vil påvirke fugles fødegrundlag.

Bilag IV-arter

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at der er foretaget vurderinger af bilag IV-arterne marsvin, løvfrø og flagermus generelt.

Flagermus

I området ved Stenderupskovene er der kendskab til flere arter af flagermus herunder vandflagermus, dværgflagermus, pipistrelflagermus, brunflagermus, sydflagermus, skimmelflagermus og formodentligt også langøret flagermus.

Brunflagermus søger føde over og nær skove, mens de øvrige arter primært søger føde i udkanten af skoven. Flagermus kan også benytte området på søterritoriet til at fouragere.

Kystdirektoratet vurderer, på baggrund af sagens samlede materiale og egne vurderinger, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for flagermus, samt påvirke arterne på individniveau.

Kystdirektoratet har ved denne vurdering lagt afgørende vægt på, at:

- anlægsarbejdet ikke medfører væsentlige støjgener for arterne, idet arbejdet på søterritoriet består af gravning af en rende, hvori udløbsledningen placeres, og efterfølgende tildækkes. Det er i den forbindelse tillagt vægt, at anlægsarbejdet ikke vil medføre impulsstøj, som er særlig generende for flagermus.
- anlægsarbejdet på land, i hovedtræk, indebærer rydning af de mindre træer, hvorfor der i forbindelse med rydningen ikke fjernes potentielle levesteder i form af gamle træer, gamle bygninger eller landskabelige ledelinjer.
- arterne er mobile, hvorfor eventuelle forstyrrelser vil medføre, at individer midlertidig vil flytte sig til andre uforstyrrede områder. Det er i den forbindelse tillagt vægt, at der er tale om midlertidige forstyrrelser, idet anlægsarbejdet er kortvarigt (2-4 dage).
- aktiviteterne i anlægsfasen ikke vil påvirke flagermus' fødegrundlag.

Marsvin

Marsvin forekommer vidt udbredt i Lillebælt, hvor de yngler og fouragerer.

Kystdirektoratet vurderer, på baggrund af sagens samlede materiale og egne vurderinger, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for flagermus, samt påvirke arten på individniveau.

Kystdirektoratet har ved denne vurdering lagt afgørende vægt på, at:

- arten er mobil, hvorfor eventuelle forstyrrelser vil medføre, at individer midlertidig vil flytte sig til andre uforstyrrede områder i Lillebælt. Det er i den forbindelse tillagt vægt at der er tale om midlertidige forstyrrelser, idet anlægsarbejdet er kortvarigt (2-4 dage).
- aktiviteterne, hverken i anlægs- eller driftsfasen, vil påvirke artens fødegrundlag eller fødesøgning. Det er i den forbindelse tillagt vægt, at det kun er en lille del af artens samlede fødesøgningsområde, som påvirkes.
- anlægsarbejdet ikke medfører væsentlige støjgener for arten, idet gravningen medfører lavfrekvent støj og ikke højfrekvent støj (impulsstøj), som er særlig generende for marsvin.

Løvfrø

Løvfrø lever på land i tilknytning til vandhuller, hvor de yngler eller i vegetation i nærheden af vandhuller hvor de fouragere. I vinterhalvåret går løvfrøer i dvale i jordhuller, træhuller, stenfærder eller lignende.

Kystdirektoratet vurderer, på baggrund af sagens samlede materiale og egne vurderinger, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for løvfrø, samt påvirke arten på individniveau.

Kystdirektoratet har ved denne vurdering lagt afgørende vægt på, at det nærmeste registrerende ynglehul for arten er beliggende ca. 400 meter sydøst for projektområdet - på land. Det er videre tillagt vægt, at anlægsaktiviteterne ikke vil medføre væsentlige forstyrrelser på land, samt at projektet ikke vil påvirke artens fødegrundlag.

Kumulativ vurdering af det samlede projekt

Kystdirektoratet skal i forbindelse med afgørelsen bl.a. vurdere, om der kan være kumulative påvirkninger, i forhold til Natura 2000-området samt bilag IV-arter, fra andre dele af det samlede projekt.

Det samlede projekt omhandler etableringen af en supplerende udløbsledning, med start i det eksisterende nedre udløsningsbygværk. Ledningen nedgraves gennem skoven og på tværs af stranden, hvorefter den nedgraves i havbunden. Den samlede længde på den nye udløbsledning bliver 140 meter, hvor de 70 meter forløber gennem skoven og stranden, og de sidste 70 meter etableres på søterritoriet.

Ledningen sejles til lokaliteten og trækkes fra søterritoriet i den nedgravede rende op gennem en forud udgravet rende op til det nedre udløsningsbygværk, hvor den støbes sammen med det eksisterende bygværk. Renden på land bliver op til 3 meter dyb og ca. 4 meter bred. For at kunne etablere ledningen på land vil der ske rydning af skov i et 10-15 meter bælte.

På søterritoriet udgraves renden i havbunden med grab eller gravemaskine i en bredde på 7 meter. Sandmaterialet (500 – 600 m³ sand) vil lægges i depot bunker, langs tracéet. Materialet anvendes efterfølgende til at fylde renden op igen. Omkring udløbsbygværket lægges et lag sten for at sikre mod erosion.

Det samlede anlægsarbejde med etableringen af den supplerende udløbsledning udføres på 3-4 uger. Inden for den første uge vil der ske etablering af arbejdsplads, tilkørsel af materialer, rydning af skov mv. Udgravningen af renden på land og på søterritoriet vil tage sammenlagt fire dage. Selve etableringen af ledningen vil tage 3 dage. Tildækningen af ledningen på land og på søterritoriet vil tage 1-2 dage.

I forbindelse med arbejdet på land vil følgende terrestriske habitatnaturtyper blive berørt: "Bøg på mor med kristtjørn (9120)", "Elle- og askeskov (91E0)" samt "Bøg på muld (9130)". I miljøkonsekvensrapporten fremgår følgende af afsnit 7,5:

"Tilstedeværelsen af den supplerende udløbsledning har ingen betydning for udbredelse af skovnaturtyperne "bøg på mor med kristtjørn" og "bøg på muld", da disse skovnaturtyper ikke er kortlagt hvor den supplerende udløbsledning etableres. Der er derfor intet permanent tab af naturtyper for disse to

skovnaturtyper og permanent tab vil derfor ikke skade "bøg på mor med kristtjørn" og "bøg på muld".

Den supplerende udløbsledning etableres i et område kortlagt som skovnaturtypen "elle- og askeskov. Der sker dog ikke et permanent tab af naturtypen, da området efter anlæg kan vokse til igen. I driftsfasen vil hydrologien i de relevante skovnaturtyper ikke påvirkes, da de nedgravede rør er faste rør, der ikke har en drænende effekt på området. Der er derfor intet permanent tab af naturtyper for disse to skovnaturtyper og permanent tab vil derfor ikke skade "elle- og askeskov".

Der fremgår ligeledes følgende af rapportens afsnit 7.5:

"I driftsfasen vil der ske udledning af rensset spildevand til Lillebælt via den eksisterende og den supplerende udløbsledning. Der vil ikke længere ske hyppige aflastninger til skovbunden via overløbsbygværket. Dette vil være positivt for de relevante skovnaturtyper, da tilledningen af rensset spildevand er uhen-sigtsmæssigt grundet den tilførsel af næringsstoffer, der sker ved overløbene. Det vurderes derfor samlet, at aflastning med spildevand ikke vil skade skovnaturtyperne ("bøg på mor med kristtjørn", bøg på muld" og "elle- og askeskov".

Det er Kystdirektoratets vurdering, på baggrund af sagens samlede materiale og egne vurderinger, at projektet ikke vil medføre væsentlige kumulative påvirkninger, eller uoprettelig skade, på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, samt beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV arterne marsvin, løvfrø og flagermus.

Kystdirektoratet har ved denne vurdering lagt afgørende vægt på, at anlægs-aktiviteterne er af kortvarig varighed (3-4 uger). Det er i den forbindelse tillagt vægt, at forstyrrelserne, fra arbejdet, såsom støj og sedimentspredning, er af begrænset omfang og udstrækning, svarende til 1050 m² på land samt 490 m² på søterritoriet. Det er desuden tillagt betydning, at fjernelse af terrestrisk habitatnatur ved Stenderup skoven udgør et område på 490m², og at fjernelsen ikke vil ændre Natura 2000-områdets funktionalitet.

Vandplanlægning

Ifølge § 8, stk. 2, i bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter (BEK nr. 797 af 13/06/2023) kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand. Ifølge bekendtgørelsens § 8, stk. 3, kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand, samt ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder gennem de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger.

Efter bekendtgørelsens § 8, stk. 6 skal vurderingen inddrage de normgivende definitioner af kvalitetsklasser for økologisk tilstand og økologisk potentiale, jf.

bilag 1 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand (nr. 796 af 13/06/2023) og miljøkvalitetskrav, jf. bilag 2, del B, til samme bekendtgørelse. Desuden inddrages anvisningerne for vurdering af overvågningsresultater og værdier for grænser mellem kvalitetsklasser for overfladevandområder, jf. bilag 3 til bekendtgørelse om overvågning af overfladevandets, grundvandets og beskyttede områders tilstand og om naturovervågning af internationale naturbeskyttelsesområder (nr. 792 af 13/06/2023).

I vandområdeplanerne bedømmes de enkelte vandområder i forhold til den økologiske og den kemiske tilstand. Den økologiske tilstand inddeles i fem klasser: høj, god, moderat, ringe eller dårlig tilstand. Den kemiske tilstand inddeles i to klasser: god eller ikke god. Vandområderne skal opfylde miljømålene "god økologisk tilstand" og "god kemisk tilstand".

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet og vurderet, hvorvidt etableringen af den supplerende udløbsledning, vil have en påvirkning på vandområdets tilstand. Der er alene vurderet på kystvandområde Lillebælt, Snævringen (vandområde ID 231). Da de mulige aktiviteter i projektets anlægs- og driftsfase, herunder sedimentspredning, alene vurderes at ville sprede sig ca. 15 meter fra projektområdet, vurderes udelukkende kystvandsområdet ud til 1 sømil fra kysten at være relevant.

BlueKolding Spildevand A/S har fået foretaget sedimentprøver langs ruten af ledningstracéet, for at undersøge forekomst af miljøfarlige forurenende stoffer, der potentielt kan blive frigivet ved gravningen i havbunden. Der er desuden benyttet data fra NOVANA stationen 95260023, hvor der er målt i årene 2011 og 2018, og viden om sedimenttransport og -dynamik i Lillebælt. Analyseresultaterne, samt NOVANA data fremgår af rapporten og kan ses i tabel 12.6, tabel 12.7, og tabel 12.8.

Der er i alt analyseret for 31 miljøfarlige forurenende stoffer (MFS), fordelt på stofgrupperne metaller, PAH'er, nonylphenoler og phthalater.

Der er fundet overskridelser for grænseværdien for 9 forskellige stoffer fra sedimentprøverne, mens der er fundet overskridelser for 9 forskellige stoffer fra NOVANA stationen, som kan ses i rapportens tabeller 12-6, 12-7 og 12-8.

Følgende fremgår af rapporten:

"Der ses overskridelse for metallet arsen i alle de indsamlede sedimentprøver samt NOVANA data og for metallet kobber i NOVANA data. Der ses overskridelse for PAH'erne anthracen, benz(a)anthracen, benz(g,h,i)perylene, benz(b+k+j)fluoranthren, benz(a)pyren, chrysen/triphenylen og indeno(1,2,3-cd)pyren i NOVANA data, men ikke i de indsamlede sedimentprøver. Det er uvist om der er overskridelse af anthracen, benz(a)anthracen, benz(a)pyren, chrysen og methylnaphthalener (sum) i alle eller flere af de indsamlede sedimentprøver, da detektionsgrænserne er højere end de anvendte grænseværdier. Summen af nonylphenoler overskrider grænseværdien i en enkelt af de indsamlede sedimentprøver, mens DEHP overskrider i alle de indsamlede sedimentprøver.

Data fra NOVANA viser generelt højere koncentrationer af MFS, hvilket kan være som resultat af placeringen af målestationen. Målestationen ligger ca. 2,8 km nordvest for det nye udløbsrør, og data fra stationen viser et indhold af organisk

kulstof på 3,7-3,9%, hvor de indsamlede sedimentprøver har et indhold på kun 0,1-1%. Da særligt PAH'er, nonylphenoler og phthalater forventes at sorbere til den organiske fraktion i sedimentet, er dette i overensstemmelse med resultaterne, hvor koncentrationen på tørstofbasis for disse stoffer er højere i prøverne med højere organisk indhold (NOVANA data). Dette er endvidere i overensstemmelse med overskridelserne for PAH'erne, som udelukkende ses i NOVANA data. Forskellen i det organiske indhold har så stor indflydelse på grænseværdierne, at phthalaten DEHP overskrider grænseværdien i de prøver med lavest organisk indhold, dvs. de indsamlede sedimentprøver, på trods af, at de målte koncentrationer er højere i sedimentprøverne fra NOVANA stationen.

Da de tre sedimentprøver er indsamlet langs udløbsrørets placering, og derfor repræsenterer den aktuelle sedimentsammensætning, tillægges disse data højere værdi end NOVANA data, og det vil derfor være disse data, der indgår i en samlet vurdering."

Nuværende tilstand

Ifølge basisanalysen for vandområdeplan 2021-2027 er den nuværende samlede økologiske tilstand for området "ringe". Tilstanden er baseret på den ringe tilstand for fytoplankton og rodfæstede bundplanter. Tilstanden for bentiske invertebrater er klassificeret som "ukendt" for vandområdet.

Ifølge basisanalysen for vandområdeplan 2021-2027 er den nuværende kemiske tilstand for området "ikke god". Den ikke gode kemiske tilstand skyldes overskridelser af bly og cadmium i biota.

Vurdering af påvirkning

Når der graves i havbunden vil der potentielt være frigivelse af næringsstoffer og miljøfarlige forurenede stoffer (MFS) fra sedimentet til vandsøjlen og dermed det berørte vandområde. Det gælder særligt de stoffer, hvor der er fundet overskridelser af grænseværdierne for MFS. Der er i alt fundet overskridelser for grænseværdien for 9 forskellige stoffer i sedimentprøverne: arsen, anthracen, Benz(a)anthracen, Benz(a)pyren, Chrysen/Triphenylen, Methylnaphthalener, Nonylphenoler, Di(2-ethylhexyl)-phthalat (DEHP) og TBT. Det oplyses dog, at det er uvist om der er tale om en real overskridelse af anthracen, benz(a)anthracen, benz(a)pyren, chrysen og methylnaphthalener (sum) i alle eller flere af de indsamlede sedimentprøver, da detektionsgrænserne er højere end de anvendte grænseværdier.

Mens der er fundet overskridelser for de 9 følgende stoffer i dataene fra NOVANA-stationen: arsen, kobber, anthracen, Benz(a)anthracen, Benz(g,h,i)perylene, Benz(b+k+j)fluoranthren, Benz(a)pyren, Chrysen/Triphenylen og Indeno(1,2,3-cd)pyren.

Af modelleringen fremgår det, at der primært aflejres sediment uden for den udgravede rende på den del af traceet, der befinder sig længst ude i fjorden i hårdbundsområderne. Den maksimale varighed af sedimentkoncentrationer på ca. 2 mg/l vil være 5 timer over hele graveperioden. Det er oplyst, at sedimentet opgraves med grab, eller gravemaskine, og at sedimentet flyttes umiddelbart over bunden, hvorefter det placeres i depot bunker langs tracéet. Påvirkning af

sedimentspredning vil være kortvarig (2-4 dage) og vil sprede sig i en sydlig retning ca. 15 meter fra projektområdet.

Der vil i forbindelse med gravearbejdet være en kortvarig risiko for overskridelser af det generelle miljøkvalitetskrav (maxværdien og middelværdien) for en række stoffer i sediment inden for påvirkningszonen, hvor koncentrationerne overskrider mere end 5 % inden for de første 10 meter af graverenden. I scenarierne for vinterhalvåret er der tale om stofferne: Benz(a)anthracen, Benz(a)pyren, Chrysen/Triphenylen, Dibenz(a,h)-anthracen og pyren. Mens der i sommerscenarierne er tale om stofferne: bly, kobber, sølv, Vanadium, zink, Benz(a)anthracen, Benz(a)pyren, Chrysen/Triphenylen, Dibenz(a,h)-anthracen, Fluoranthren, pyren og Di(2-ethylhexyl)adipat (DEHA).

Ved vinterscenarierne vil der ses overskridelser på over 5% ved middelværdien for stofferne Benz(a)pyren og Dibenz(a,h)-anthracen i den ene strømretning i en afstand af 60 meter fra tracéet. I sommerscenarierne ses der overskridelse på over 5% ved middelværdien for stoffet Dibenz(a,h)-anthracen i begge strømretninger i en afstand af 80-90 meter fra tracéet, hvorefter koncentrationen vil falde yderligere.

Det fremgår desuden af rapporten, at der kun ses overskridelser af maksimumskoncentrationen for anthracen uden for påvirkningszonen i forbindelse med gravearbejdet. Det oplyses, at det forventes at være en overestimering, da anthracen ikke var målbart over detektionsgrænsen i sedimentanalyserne.

Det oplyses desuden, at koncentrationsstigningerne for PAH'er forventes at være overestimeret, da sedimentkoncentrationerne for disse er sat til detektionsgrænsen. Det fremgår ligeledes af rapporten, at den egentlige frigivelse for miljøfarlige stoffer forventes at være lavere i realiteten, da sedimentkoncentrationerne er sat lig med detektionsgrænsen for de stoffer, som ikke kunne detekteres, samt at der i modellen ikke er taget højde for ligevægtskoefficienten mellem vand og sediment. Ligeledes oplyses det, at der er anvendt en konservativ tilgang ved at sætte de i forvejen forekommende koncentrationer lig med det generelle kvalitetskrav.

Det er videre oplyst, at påvirkningerne på vandområdet i forbindelse med koncentrationsstigningerne, vil være kortvarige idet arbejdet forventes udført på 2-4 dage. Ophvirvling af sedimentet og koncentration af MFS i vandsøjlen forventes derfor at være tilbage på de i forvejen forekommende koncentrationer kort tid efter arbejdet er stoppet.

Der vil i forbindelse med projektet ske fysisk forstyrrelse på havbunden på et areal svarende til 1190 m², som kan medføre tab af fauna og flora. Der oplyses i rapporten, at området hvor tracéet placeres, er der middel dækningsgrader af ålegræs (1-50%), og at der i forbindelse med arbejdet påvirkes et areal med bevoksning af ålegræs svarende til 476 m², hvor dækningsgraden er >10%, svarende til 3,8% af hovedudbredelsen inden for det kortlagte projektområde. Det oplyses desuden, at øvrigt tab af ålegræs i forbindelse med arbejdet ved eksempelvis løsrivelse af ålegræs fra bed-kanterne, eller ved sedimentspild, vurderes at være minimale og uden betydning for ålegræssets hovedudbredelse i vandområdet. Det fremgår af rapporten, at de arter, der er observeret inden for projektområdet udgøres af arter, som er almindelig i de danske farvande, og som viser høje rekoloneringspotentialer. Det oplyses videre i rapporten, at etableringen

af udløbsledning ikke vil medføre forringelse af tilstanden eller hindre målopfyldelse for bentiske invertebrater i vandområdet, idet havbunden genetableres efter endt anlægsperiode, samt at sedimentspildet i forbindelse med arbejdet ikke vurderes at have betydelige negative effekter på bundfaunen, og at eventuelt tab af arter vil kunne genetablere sig i løbet af 2-5 år.

Det oplyses i rapporten, at gravearbejdet kan medføre frigivelse af næringsstoffer i vandsøjlen, hvilket kan resultere i en opblomstring af fytoplankton. Det vurderes, at arbejdet ikke vil have betydning på vandområdet i vinterhalvåret, mens der kan forekomme kystnær opblomstring i vækstsæsonen. Det fremgår videre af rapporten, at påvirkningerne vil være kortvarige og i forbindelse med gravearbejdet (2-4 dage), samt forekomme i nærheden af projektområdet, idet de frigivende næringsstoffer hurtigt vil fortyndes i vandområdet. Det oplyses ligeledes, at næringsstofkoncentrationerne vurderes at vende tilbage til udgangspunktet efter endt anlægsarbejde.

Kystdirektoratet vurderer samlet set, på baggrund af sagens samlede materiale og egne vurderinger, at gravningen af ledningstracéet, ikke vil medføre en forringelse af den økologiske eller kemiske tilstand eller vil hindre målopfyldelse for vandområde Lillebælt, Snævringen ID 231. Kystdirektoratet har ved denne vurdering lagt afgørende vægt på, at arbejdet udføres i en afstand af 70 meter ud på søterritoriet, og at der i forbindelse med arbejdet vil være en maksimal sedimentspredning på ca. 15 meter, samt at arbejdet i forbindelse med etableringen af udløbsbygværket og spildevandsledningen vil være kortvarig (2-4 dage).

Vurdering af nærliggende målsatte vandløb

Kystdirektoratet vurderer, på baggrund af sagens samlede materiale og egne vurderinger, at målsatte vandløb i området ikke vil blive negativt påvirket ved anlægsarbejdet. Kystdirektoratet har ved denne vurdering lagt afgørende vægt på, at ikke findes beskyttede vandløb inden for projektområdets afgrænsning. Etableringen af spildevandsledningen vurderes derfor ikke at berøre beskyttede vandløb, hvor nærmeste er beliggende over 1 km væk.

Havstrategi

Formålet med havstrategidirektivet er at sikre god miljøtilstand i havet. Der er derfor fastlagt miljømål, som integrerer målsætninger iht. internationale konventioner (OSPAR og HELCOM), målsætninger for Natura 2000-områder samt vandrammedirektivet (vandområdeplanerne).

Havstrategien omfatter danske havområder på søterritoriet og i de eksklusive økonomiske zoner. Havstrategien finder dog ikke anvendelse på de havområder, der strækker sig ud til 1 sømil uden for basislinjen i det omfang, områderne er omfattet af lov om vandplanlægning og indsatser, der indgår i en vedtaget Natura 2000 plan efter miljømålsloven.

I strategien behandles 11 såkaldte deskriptorer: D1) Biodiversitet, D2) Ikke-hjemmehørende arter, D3) Erhvervsmæssigt udnyttede fisk, D4) Havets fødenet, D5) Eutrofiering, D6) Havbundens integritet, D7) Hydrografiske ændringer, D8)

Forurenende stoffer, D9) Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum, D10) Marint affald og D11) Undervandsstøj.

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet og vurderet, hvorvidt projektet, vil have en påvirkning på de enkelte deskriptors tilstand, hvor en beskrivelse og vurdering er foretaget for hver af de 11 deskriptorer.

Af rapporten fremgår det, at potentielle påvirkninger fra etableringen af den supplerende udløbsledning ikke vil påvirke deskriptorerne biodiversitet (D1), erhvervsmæssigt udnyttede af fiskebestande (D3) og hydrografiske ændringer (D7). Idet anlægsarbejdet har et meget lille arealmæssigt omfang og vil foregå helt kystnært.

Ift. deskriptor ikke hjemmehørende arter (D2) bliver disse ikke tilført ifm. anlægsarbejdet.

Havets fødenet (D4) bliver kun i mindre grad påvirket, idet sedimentspredningen er begrænset, anlægsarbejdet kortvarigt og påvirkning på ålegræs er begrænset.

Ift. eutrofiering (D5) vil der i sommerscenariet kunne forekomme en mindre fytoplankton opblomstring. Eventuelle effekter vurderes kun at forekomme kortvarigt og lokalt omkring anlægsarbejderne, idet de frigivne næringsstoffer hurtigt vil fortyndes af de naturlige vandbevægelser i området. Ift. havbundens integritet (D6) vil denne ikke ændres betydeligt, da der sker et lille permanent tab af havbund på 13 m², hvor udløbsbygværket placeres. Endvidere er det i vurderingen indgået, at der i forvejen på havbunden er en forekomst af større sten (substrattype 3 og 4). Tab af havbund vurderes ikke at ville medføre en væsentlig påvirkning af bundfauna, eller have en negativ effekt på bestandsniveau. I miljøkonsekvensrapporten er det endvidere vurderet, at en arealinddragelse af denne størrelsesorden vurderes at være helt uden betydning set i forhold til den samlede udstrækning af raste- og fourageringsområder i Lillebælt. Området hvor ledningen nedgraves, vil desuden blive reetableret efter endt anlægsarbejde.

Sedimentspildet i forbindelse med arbejdet er, i rapporten, vurderet til at være begrænset og vurderes ikke at ændre sammensætningen af substratet i havneområdet.

Ift. forurenende stoffer (D8) og forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum (D9) vurderes påvirkningerne på vandområdet i forbindelse med koncentrationsstigningerne, at være kortvarige idet arbejdet forventes udført på 2-4 dage. Ophvirvling af sedimentet og koncentration af miljøfarlige stoffer i vandsøjlen forventes derfor at være tilbage på de i forvejen forekommende koncentrationer kort tid efter arbejdet er stoppet.

Der vil ikke ske ikke forurening med marint affald (D10)

Påvirkning fra undervandsstøj (D11) fra anlægsfasen vurderes i rapporten til at være lav. Gravningsarbejdet er primært kendetegnet ved at være lavfrekvent og dermed uden for marsvinenes anvendte frekvensområde. Endvidere vil anlægsperioden være kort ift. at ledningen sejles til med ét skib.

Driftsfasen omfatter inspektion af ledningen med dykker eller undervandsdrone hvert andet år. Evt. nedfaldne sten foran åbningen vil blive fjernet manuelt. Det vil ikke være behov for spuling af ledningen. Kystdirektoratet vurderer på den baggrund, at ingen af havdeskriptorerne vil blive påvirket.

Kystdirektoratet vurderer, på baggrund af sagens samlede materiale og egne vurderinger, at projektet ikke vil hindre opnåelse eller fastholdelse af god miljøtilstand i havets økosystemer. Det vurderes videre, at aktiviteterne, hverken i anlægs- eller driftsfasen, vil medføre påvirkninger, som vil være uforenelige med opnåelse af havstrategiens miljømål for alle 11 deskriptorer. Kystdirektoratet har ved denne vurdering lagt afgørende vægt på, at anlægsarbejdet vil have en varighed på 3-4 uger, heraf udgør anlægsarbejdet på søterritoriet ca. 2-4 dage. Endvidere vil anlægsarbejdet ske kystnært og have en lokal påvirkning.

Kumulativ vurdering af det samlede projekt

Etableringen af udløbsledningen udgør kun en del af et større samlet projekt. Det samlede projekt omfatter etableringen af en supplerende udløbsledning, med start i det eksisterende nedre udluftsbygværk. Ledningen nedgraves gennem skoven og på tværs af stranden (hvor Kolding Kommune er myndighed), hvorefter den nedgraves i havbunden (hvor Kystdirektoratet er myndighed). Det er Kystdirektoratets vurdering, at det samlede projekt ikke vil medføre væsentlige kumulative påvirkninger hverken imellem de enkelte miljøfaktorer eller de forskellige dele af projektet. Ved vurderingen har vi lagt afgørende vægt på, at det samlede projekt har et mindre fodaftryk og forløber over en kortvarig periode (3-4 uger). Se endvidere begrundelser under de enkelte miljøfaktorer.

Vurdering af kumulation med andre projekter

Kystdirektoratet bemærker, at det efter praksis ikke kan kræves, at en miljøkonsekvensrapport forholder sig til den kumulative virkning med alle øvrige projekter i området. Vurderingen af den kumulative virkning skal alene forholde sig til de øvrige projekter i området, der må anses for relevante i forhold til en væsentlig forøgelse af de miljømæssige påvirkninger sammenholdt med det ønskede projekt. Kystdirektoratet er ikke bekendt med andre projekter i nærheden, der kan medføre en kumulativ påvirkning.

Projektbeskrivelse

Projektet er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens kapitel 2.

”Den nye udløbsledning etableres med start i det eksisterende nedre udluftsbygværk, nedgraves gennem skoven og på tværs af stranden og nedgraves i havbunden. Den samlede længde på den nye udløbsledning bliver 140 m, hvor de 70 m forløber gennem skov/på tværs af stranden og de sidste 70 m er til havs. Afstanden imellem den nye og den eksisterende ledning bliver 1-2 m på land og ca. 10 m på havstrækningen.

Den nye udløbsledning påtænkes udført ved gravning gennem det nederste stykke af skoven og stranden samt udgravning af en rende i havbunden på strækningen i havet. Ledningen ønskes at være en 1000 mm PEH ledning. Ved anvendelse af dette materiale kan ledningen sammensvejses i fuld længde og sejles til pladsen. Dermed undgås tung transport over land, gennem skoven. Ledningen trækkes i land og lægges i en forud udgravet rende, op til det nedre

udluftningsbygværk. Ved det eksisterende bygværk, bores et hul for isætning af ledningen, og ledningen støbes sammen med det eksisterende bygværk.

Renden til nedlægning af ledningen på land bliver op til 3 meter dyb og ca. 4-5 meter i bredden. Når ledningen er placeret i renden, lægges 5-10 cm sand omkring den og den tildækkes efterfølgende med det opgravede materiale. Evt. overskudsjord bortkøres. Det vil være nødvendigt at rydde beplantning indenfor området. Rydningen vil ske i et 10-15 meter bredt bælte, med mulighed for at evt. særligt udpegede træer kan bevares.

I Lillebælt udgraves renden i havbunden med enten grab/gravemaskine på strækning på ca. 70 meter, i en bredde på 7 meter (i alt ca. 500-600 m³ sand). Sandmaterialet vil lægges i depot i bunker, langs det gravede tracé, og området der anvendes til midlertidigt oplæg af materiale, vil være 10 m bredt. Materialet anvendes efterfølgende til at fylde renden op igen. På ledningen fastgøres ballastklodser af beton og for enden fastgøres et udløbsbygværk af beton med plan bundplade og skrå vægge. Betonklodser vil efterfølgende tildækkes med sediment. Betonklodser og udløbsbygværk transporteres til området via søvejen sammen med den nye ledning (...).

Omkring udløbsbygværket lægges et lag store sten til sikring mod erosion. Udløbsbygværket placeres i ca. 10 meters dybde og 100 meter fra kystlinjen. Dermed bliver selve placering af det eksisterende og det nye udløbspunkt ikke det samme, da det eksisterende udløbsrør er ca. 150 m langt og udmunder på ca. 30 m dybde.”

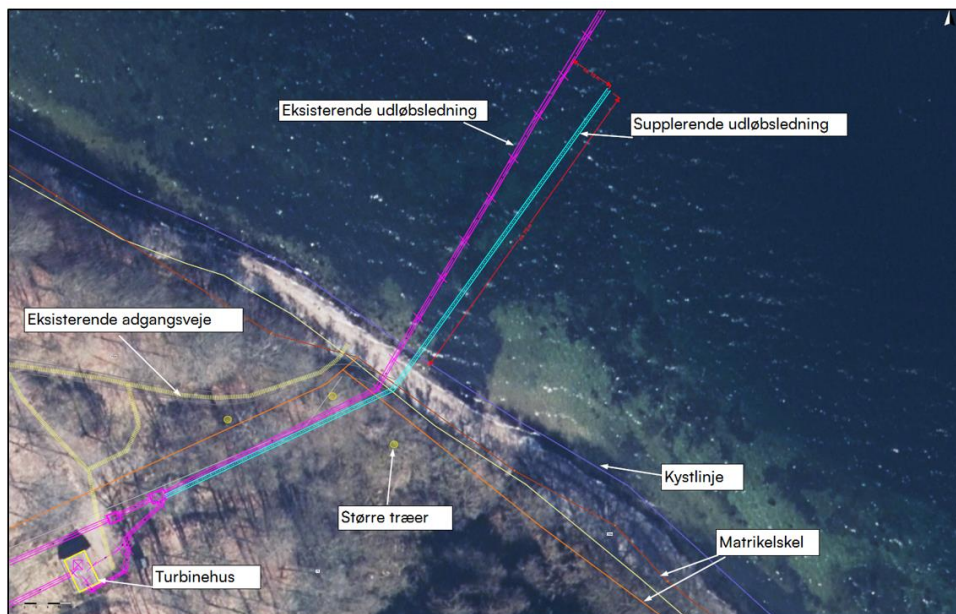
Længdeprofil og tværprofiler af den nye supplerende udløbsledning fremgår af bilag 1.

Ift. anlægsarbejde og periode fremgår:

”Det samlede anlægsarbejde med etablering af den supplerende udløbsledning kan gennemføres på 3-4 uger. Den første uge bruges til etablering af arbejdsplads, tilkørsel af materialer, rydninger, mm. Selve udgravningen af renden på land til den nye udløbsledning vil tage 2 dage. Udgravningen af renden over stranden og i havet er ligeledes fastlagt til at tage 2 dage. Den efterfølgende trækning, placering og montering af ledningen er fastlagt til at tage 3 dage, og den efterfølgende tildækning på land og til havs vil tage 1-2 dage”.

Ift. vedligeholdelse oplyses:

Den nye ledning har ikke diffusorhætte men et frit udløb i enden, hvilket mindsker behovet for vedligehold ved udløbet, da der ikke kan sætte sig sten og andet fast ved udløbet. Der vil blive foretaget inspektion af ledningen med dykker eller undervandsdrone hvert andet år. Evt. nedfaldne sten foran åbningen vil blive fjernet manuelt. Det vil ikke være behov for spuling af ledningen.

Figur 4: Oversigtskort, Lilla linje– eksisterende udløbsledning, Blå linje supplerende udløbsledning, rød linje viser afstande.

Miljøvurderingsprocessen

Projektet er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 punkt 11c: 'Rensningsanlæg (projekter, der ikke er omfattet af bilag 1)' og punkt 3i: 'Anlæg til fremstilling af hydroelektrisk energi'.

Kolding Kommune v. Miljøvurderingsteamet modtog d. 20. oktober 2022 ansøgning om miljøscreening af projekt 'Vandturbinledning Lillebælt'. På baggrund af ansøgningen har Kolding Kommune gennemført en miljøscreening af projektet og en høring af berørte myndigheder. På baggrund heraf traf Kolding Kommune den 1. december 2022 en afgørelse om, at projektet 'Vandturbinledning Lillebælt' har så væsentlige, sandsynlige indvirkninger på miljøet, at der skal gennemføres en miljøkonsekvensvurdering af projektets indvirkninger på miljøet.

I projektet er både Kolding Kommune og Kystdirektoratet VVM-myndighed, da det ansøgte projekt både omfatter anlægsarbejder på land og søterritoriet (etablering af udløbsledning på søterritoriet). Kolding Kommune og Kystdirektoratet har derfor i fællesskab koordineret miljøvurderingsprocessen med Kolding Kommune som koordinerende myndighed.

BlueKolding Spildevand A/S rådgiver er Envidan og WSP.

Projektet har været sendt i 1. offentlighedsfase i perioden 15. maj - 12. juni 2023. Kystdirektoratet har herefter afgivet en udtalelse om afgrænsning af rapportens indhold og omfang på baggrund af kravene i miljøvurderingslovens § 20, stk. 2, udtalelser fra øvrige myndigheder, input fra offentligheden samt selvstændige vurderinger. Efter 1. offentlighedsfase er projektet blevet ændret, idet den opgravede mængde er forøget fra 200-250 m³ til 500-600 m³. Udløbsledningen forlænges fra 30 m til 70 m fra kystlinjen. Ledningen placeres i 10 meters dybde i

stedet for 4 meters dybde. Dette gav ikke anledning til ændring af afgrænsningsnotatet.

BlueKolding Spildevand A/S har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Kystdirektoratet har modtaget den endelige udgave af rapporten i [måned 2025] og har gennemgået den og fundet, at den opfylder kravene i § 20 i miljøvurderingsloven, og at de deri indeholdte oplysninger, som er væsentlige for afgørelserne, er fuldstændige og af tilstrækkelig høj kvalitet.

Der er i forbindelse med miljøkonsekvensrapporten udarbejdet en væsentligheds- og en delvis konsekvensvurdering efter kysthabitatbekendtgørelsen. Vurderingerne er samordnet, og der er anvendt en fælles procedure, jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens §§ 6-8.

Der er foretaget høring af berørte myndigheder og offentligheden over BlueKolding Spildevand A/S' s miljøkonsekvensrapport (2. offentlighedsfase) i perioden [DATO].

Indkomne bemærkninger, samt vurdering, i forbindelse med 2. offentlighedsfase

Alle indkomne høringssvar i 2. offentlighedsfase er fremsendt til orientering til BlueKolding Spildevand A/S. Høringssvarene, eller uddrag heraf, samt BlueKolding Spildevand A/S og Kystdirektoratets bemærkninger hertil, kan ses i det udarbejdede høringsnotat.

De væsentligste indkomne bemærkninger omhandler bl.a. XX

Kystdirektoratet finder, at de supplerende beskrivelser og vurderinger, i høringsnotatet med tilhørende bilag, bekræfter miljøkonsekvensrapportens konklusioner. Disse giver dermed ikke anledning til ændring af Kystdirektoratets vurdering af, at der på baggrund af rapporten kan træffes afgørelse om godkendelse af projektet.

Derudover er det Kystdirektoratets vurdering, at der ikke er indkommet bemærkninger i høringsperioden, der peger på nye væsentlige miljøforhold, der ikke allerede er belyst i miljøkonsekvensrapporten. Der er derfor ikke indkommet bemærkninger, der ændrer ved, at der kan opnås tilladelse til projektet som ansøgt.

Høringsnotatet er dags dato desuden offentliggjort, sammen med afgørelsen, på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk, under menupunktet "Offentliggørelser".

Lovgrundlag

Etablering af anlæg og uddybning og gravning på søterritoriet kræver tilladelse fra Kystdirektoratet, jf. § 16 a, stk. 1, nr. 2 i kystbeskyttelsesloven.

Der er ligeledes vurderet, om projektet kan påvirke internationale naturbeskyttelsesområder eller visse udpegede arter væsentligt, jf. § 3 i kysthabitatbekendtgørelsen.

I miljøvurderingslovens § 15, stk. 4, er det bestemt, at ministeren kan fastsætte regler om, en afgørelse efter miljøvurderingslovens § 25 kan erstattes af en tilladelse efter anden lov for så vidt angår projekter omfattet af lovens § 15, stk. 1. Af § 15, stk. 3, fremgår det, at tilladelser der skal erstatte en tilladelse efter § 25 skal

meddeles på baggrund af en miljøvurdering efter reglerne i miljøvurderingsloven. Af miljøvurderingsbekendtgørelsen fremgår det af § 10, nr. 6, at en tilladelse efter § 16 a i kystbeskyttelsesloven erstatter en tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25.

Kystdirektoratet er myndighed for denne afgørelse jf. miljøvurderingslovens § 17, stk. 3, jf. § 27 i bekendtgørelse om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Naturstyrelsen, herunder Kystdirektoratet (BEK nr 269 af 06/03/2020).

Klagevejledning

Dette dokument indeholder to afgørelser:

- Afgørelse om at give tilladelse til projektet efter kystbeskyttelseslovens § 16 a, som også erstatter en afgørelse efter miljøvurderingslovens § 25.
- Afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes konsekvensvurdering for hele udpegningsgrundlaget.

Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

For afgørelserne gælder følgende:

- Kystdirektoratets afgørelser efter kystbeskyttelsesloven og kysthabitatbekendtgørelsen kan alene påklages for så vidt angår retlige forhold. Der er fuld prøvelse for afgørelsen efter miljøvurderingslovens § 25.
- Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.
- Der klages via Klageportalen, som der er et link til på forsiden af <https://naevneneshus.dk/>. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.
- Klageberettigede efter kystbeskyttelsesloven er:
 - 1) adressaten for afgørelsen,
 - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
 - 3) enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald,
 - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
 - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
 - 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,

7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og

8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

- Klageberettigede efter kysthabitatbekendtgørelsen er:

1) adressaten for afgørelsen,

2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

3) enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen,

4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,

5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,

7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og

8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

- Klageberettigede efter miljøvurderingsloven er:

1) miljøministeren,

2) enhver med retlig interesse i sagens udfald, og

3) landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelse af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 18 b i kystbeskyttelsesloven, samt § 54, stk. 1, i miljøvurderingsloven.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen kan tilladelsen ikke udnyttes, før klagesagen er færdigbehandlet, medmindre Kystdirektoratet eller Miljø- og Fødevareklagenævnet konkret bestemmer andet. En klage over afgørelsen efter miljøvurderingslovens § 25 har ikke opsættende virkning.

Bilag 1: Længdeprofil og tværprofiler af udløbsledning

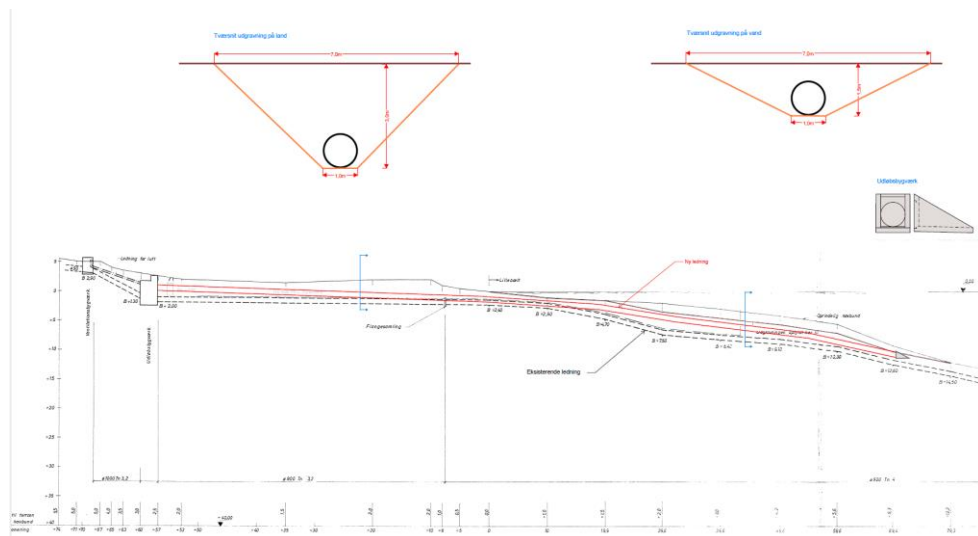
Bilag 2: Udpegningsgrundlag for N112: "Lillebælt"

Kopi til: Plan- og Landdistriktsstyrelsen, Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Slots- og Kulturstyrelsen, Søfartsstyrelsen-havplansekretariatet, Beredskabsstyrelsen - Sikre Farvande, Trafikstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Sommerhusejernes Landsforening, Ejendom Danmark, Geodatastyrelsen, Landsforeningen for Digelag i Danmark og Dansk Sejlunion.

Afgørelsen offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside.

Udkast

Bilag 1: Længdeprofil og tværprofiler af udløbsledning

Bilag 2: Udpegningsgrundlag for N112: "Lillebælt"

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 96		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Nedbrudt højmoser (7120)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Bøg på kalk (9150)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor vandsalamander (1166)	Marsvin (1351)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 47		
Fugle:	Sangsvane (T)	Bjergand (T)
	Edderfugl (T)	Hvinand (T)
	Toppet skallesluger (T)	Havørn (Y)
	Rørhøg (Y)	Engsnarre (Y)
	Plettet rørvagtel (Y)	Klyde (Y)
	Brushane (Y)	Dværgterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Mosehornugle (Y)	Blåhals (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.